

D8. Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie**Karta opisu zajęć - Sylabus**

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie	Cykl kształcenia: 2022-2023	Data aktualizacji sylabusu: 15,05.2022
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Finanse i rachunkowość, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny		
Język wykładowy: j. polski	Rodzaj zajęć: kształcenie specjalistyczne	
Rok studiów: 3	Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ekonomii i Zarządzania	Prowadzący zajęcia Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE**Wymagania wstępne i dodatkowe:**

1. Rozumieć podstawowe kategorie ekonomiczne, w tym mikroekonomiczne, znać podstawowe zagadnienia i konstrukcje z zakresu zaawansowanej rachunkowości finansowej, analizy finansowej, rachunku kosztów, planowania finansowego, controllingu w przedsiębiorstwie
2. Posiadać umiejętności stosowania rozwiązań i metod analizy finansowej przedsiębiorstwa, zaawansowanej rachunkowości finansowej, ilościowych i jakościowych metod badawczych, rachunku kosztów
3. Być gotowym do podejmowania zadań indywidualnych i zespołowych, świadomym ich konsekwencji oraz otwartym na doskonalenie wiedzy i umiejętności.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Poznanie wiedzy dotyczącej controllingowej struktury działania przedsiębiorstwa i zarządzania nim z wykorzystaniem metod i narzędzi właściwych controllingowej metodzie zarządzania na poziomie operacyjnym.
2. Wykształcenie umiejętności i właściwej metodologii stosowania podstawowych metod i narzędzi właściwych dla controllingu na poziomie operacyjnym.
3. Świadomość konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania mechanizmów i metod właściwych dla controllingu operacyjnego.

Efekty uczenia się określone dla zajęć

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:
Wiedzy - zna i rozumie	
COP_W_01	Dysponuje wiedzą w warstwie istoty, koncepcji, rodzajów controllingu, jego roli w zarządzaniu oraz zadań controllera i organizacji controllingu (kierunkowe efekty uczenia się: K_W10)
COP_W_02	Posiada wiedzę w warstwie koncepcji metod i podstawowych narzędzi controllingu operacyjnego oraz oceny działania przedsiębiorstwa w ujęciu controllingowym (kierunkowe efekty uczenia się: K_W06)
Umiejętności – potrafi	

COP_U_01	Potrafi dokonać doboru i zastosować podstawowe metody i narzędzia controllingu operacyjnego w obszarze planowania, budżetowania, analizy porównawczej i przyczynowej odchyleń (kierunkowe efekty uczenia się: K_U05)			
COP_U_02	Dobiera i wykorzystuje metody oraz interpretuje miary i wyniki w zakresie oceny controllingowej na poziomie operacyjnym funkcjonowania centrów odpowiedzialności i przedsiębiorstwa (kierunkowe efekty uczenia się: K_U07)			
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
COP_K_01	Wykazuje zdolności w zakresie samodzielnego i zespołowego realizowania postawionych przed nim zadań (kierunkowe efekty uczenia się: K_K02)			
COP_K_02	Uświadamia sobie złożoność powierzanych mu zadań indywidualnych i zbiorowych, organizacji pracy, wyboru priorytetów w ich realizacji oraz argumentowania swoich racji (kierunkowe efekty uczenia się: K_K03)			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla zajęć (symbol efektów uczenia się)
TP-01	Koncepcja zarządzania a metoda zarządzania przez controlling	wykład	2	COP_W_01, COP_W_02, COP_K_02
TP-02	Zadania controllingu operacyjnego i rola controllera	wykład	2	COP_W_01, COP_W_02, COP_K_02
TP-03	Budżetowanie i analiza realizacji budżetu	wykład	4	COP_W_01, COP_W_02, COP_K_02
TP-04	Zasady i zakres wyodrębniania ośrodków odpowiedzialności w controllingu	wykład	3	COP_W_01, COP_W_02, COP_K_01
TP-05	Zasady i mierniki oceny ośrodków odpowiedzialności w controllingu	wykład	4	COP_W_01, COP_W_02, COP_K_01
TP-06	Użycie w praktyce modeli rachunku kosztów w controllingu operacyjnym	laboratorium	6	COP_U_01, COP_U_02, COP_K_02
TP-07	Praktyczne zastosowanie metod budżetowania operacyjnego	laboratorium	6	COP_U_01, COP_U_02, COP_K_02
TP-08	Wykorzystanie w praktyce metod analizy odchyleń w controllingu operacyjnym	laboratorium	6	COP_U_01, COP_U_02, COP_K_01
TP-09	Praktyczne zastosowanie kryteriów oceny w analizie decyzyjnej obszaru operacyjnego	laboratorium	6	COP_U_01, COP_U_02, COP_K_01
TP-10	Praktyczne ujęcie synergii budżetu operacyjnego i finansowego	laboratorium	6	COP_U_01, COP_U_02, COP_K_01
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie: centra odpowiedzialności w teorii i praktyce, Maria Sierpińska, Bogusław Niedbała - Wyd. 1, 5 dodr. - Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 2013.				
2. Controlling w praktyce, Zbigniew Leszczyński, Tomasz Wnuk-Pel - Gdańsk: Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, 2006.				
Literatura uzupełniająca:				
1. M. Dobija Rachunkowość zarządcza i controlling, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012.				
2. Controlling w przykładach, W. Próchnicki – Warszawa: Helion, 2014.				
3. Controlling: Concepts of Management Control, Controllership, and Ratios, T. Reichmann, Springer Berlin: Heidelberg, 2011.				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
Odniesienie efektów uczenia się określonych dla zajęć i treści programowych do form zajęć i metod oceniania				
Symbol efektu uczenia się określonego dla zajęć	Symbol treści programowych realizowanych w trakcie zajęć	Formy zajęć i metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć	
	Wiedza	wykład		

COP_W_01	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04, TP-05	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, test egzaminacyjny.
COP_W_02	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04, TP-05	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, test egzaminacyjny.
	Umiejętności	ćwiczenia, laboratorium, projekt, zajęcia praktyczne	
COP_U_01	TP-06, TP-07, TP-08, TP-09, TP-10	Ćwiczenia zadaniowe z użyciem metod i narzędzi analizy, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, wykorzystanie narzędzi informatycznych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, zajęcia studyjne, projekt zadaniowy, sprawdzian zadaniowy.
COP_U_02	TP-06, TP-07, TP-08, TP-09, TP-10	Ćwiczenia zadaniowe z użyciem metod i narzędzi analizy, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, wykorzystanie narzędzi informatycznych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, zajęcia studyjne, projekt zadaniowy, sprawdzian zadaniowy.
	Kompetencje społeczne	ćwiczenia, laboratorium, projekt, zajęcia praktyczne	
COP_K_01	TP-06, TP-07, TP-08, TP-09, TP-10	Praca w grupach, metoda sytuacyjna dla tworzenia scenariuszy, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności, studiowanie wskazanej literatury przedmiotu.	Opracowanie rozwiązania modelowego, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne, prezentacja
COP_K_02	TP-06, TP-07, TP-08, TP-09, TP-10	Praca w grupach, metoda sytuacyjna dla tworzenia scenariuszy, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności, studiowanie wskazanej literatury przedmiotu.	Opracowanie rozwiązania modelowego, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne, prezentacja
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności			Liczba godzin
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45
Praca własna studenta			55
SUMA GODZIN:			100
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
			Liczba punktów ECTS
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2
godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Zakres pracy własnej studenta obejmuje:			
1. Przygotowanie do zajęć na podstawie syntezy ich treści i poznanie wskazanej literatury przedmiotu; symbol efektu kształcenia COP_W_01, COP_W_02; metoda weryfikacji: odpowiedź ustna w trakcie zajęć, praca projektowa (sytuacyjna), egzamin pisemny,			

2. Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, projektu i sprawdzianu zadaniowego; symbol efektu kształcenia COP_U_01, COP_U_02; metoda weryfikacji: zadanie tablicowe, zadanie podane do wcześniejszego opracowania, sprawdzian okresowy, odpowiedź ustna, sprawdzian końcowy,
3. Przygotowanie zadania koncepcyjnego; symbol efektu kształcenia COP_U_01, COP_U_02, COP_K_01, COP_K_02; metoda weryfikacji: model opracowany w arkuszu kalkulacyjnym, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Wynika z zaplanowanego przebiegu i formy nauczania, ukierunkowana na motywację i zdefiniowane kryteria sukcesu, dająca wskazania do poprawy wyników w obszarze:

1. wiedzy o controllingowej strukturze działania przedsiębiorstwa i zarządzania nim z wykorzystaniem metod i narzędzi właściwych dla controllingu operacyjnego:
 - poziom spójności wypowiedzi i wyprowadzenia ocen syntetyzujących,
 - stopień absorpcji wiedzy ze wskazanych źródeł literaturowych,
2. wykształcenia umiejętności i właściwego wyboru oraz zastosowania podstawowych metod i narzędzi właściwych dla controllingu operacyjnego:
 - poziom zdolności do samodzielnego rozwiązania zadania numerycznego,
 - zakres, sposób budowy i struktura rozwiązania modelowego,
3. świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania mechanizmów i metod właściwych dla controllingu operacyjnego:
 - poziom zdolności samodzielnego i zespołowego realizowania zadań,
 - zakres rozumienia potrzeby doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności.

Ocena podsumowująca:

Stanowi zwartościowaną ocenę stopnia nabycia wiedzy weryfikowaną z wykorzystaniem formy zaliczenia oraz nabytych umiejętności i kompetencji z wykorzystaniem formy pracy koncepcyjnej, przy wykorzystaniu progów dla kryteriów:

- brak wiedzy w zakresie podbudowy teoretycznej, brak wykształcenia umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, nieposiadanie zdolności do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz brak świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena niedostateczna (poniżej progu 66% kryteriów częściowych),
- zadowalająca wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, zadowalające wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, zadowalające zdolności do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz niski poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna (zakres 66-77% kryteriów częściowych),
- ugruntowana wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, dobre wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, średnia zdolność do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz średni poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena dobra (zakres 78-89% kryteriów częściowych),
- bardzo dobrze utrwalona wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, bardzo dobre wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, wysoka zdolność do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz wysoki poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena bardzo dobra (zakres 90-100% kryteriów częściowych).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

Przygotowany asynchroniczny kurs e-learningowy jako wsparcie nauczania synchronicznego (Moodle)